

ČITATELJI! Prosimo številke poleg naslova Vaša naročnina poteče. splošnega povišanja cen je list Vaše sodelovanj imeti naročnino vnapre.

Periodical Division
Library of Congress

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Registered as Second Class Matter September 26th, 1946 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 7. — Štev. 7. (Telephone: CHelsea 3-1242)

NEW YORK, TUESDAY, JANUARY 12, 1943. — TOREK, 12. JANUARJA, 1943

KA NEKAJ VEČ KOT
na dan dobivate ...
2c
'GLAS NARODA'
PO POŠTI NARAVNOST NA DOM
(Izvenil sobot, nedelj in praznikov)
ČITAJTE, KAR VAS ZANIMA

VOLUME LI. — LETNIK LI.

109 BILJON. DOLARJEV ZA VOJNO

PREDSEDNIK ROOSEVELT JE KONGRESU POSLAL POSLANICO, V KATERI ZAHTEVA \$108,903,047,923, OD KATERE VSOTE BO IZDANIH 100 BILJONOV ZA VOJNO V POSLOV. NEM LETU, KI SE PRIČNE 1. JULIJA

Po predsednikovem proračunu bo znašal narodni dolg ob koncu junija prihodnjega leta \$210,549,150,549; primanjkljaja pa bo \$71,047,679,923, ako bodo davki ostali na dosedanji višini, toda predsednik je rekel, da je narod popolnoma solventen in ta davke more biti plačan in bo tudi plačan.

Do sedaj je kongres za narodni dolg določil mejo 125 biljona in predsednik je rekel, da bo morala ta meja biti zvišana. A ko davčna postava ne bo premenjena, je rekel predsednik, tedaj si bo morala vlada izposoditi \$75,719,007,888 v poslovnem letu, ki se prične 1. julija. Obresti javnega dolga bodo znašale okoli 3 biljone dolarjev.

Vojni izdatki za prihodnje poslovno leto bodo za 23 biljona dolarjev višji, kot pa so bili za letošnje poslovno leto. Na časnikiški konferenci je predsednik časnikiškim v soboto rekel, da so ti izdatki najvišji, ki jih je mogoče določiti, kajti armada in mornarica sta zahtevali nad 100 biljona dolarjev, toda predsednik in njegovi svetovaleci so bili mnenja, da je največ mogoče izdati le 100 biljona dolarjev.

Koliko bo denarja od 100 biljona izdane za tanke, aeroplane, topove, bojne ladje in drugo orožje, predsednik ni povečal, pač pa je rekel, da ni mogoče natančno izdelati proračuna zaradi mnogih in med seboj konfliktirajočih front.

V splošnem pa bo po pred-

sednikovem mnenju denar izdan naslednje: 66 biljona dolarjev za municijo, 21 biljona za vojaške in civilne plače, vzdrževanje in prevoz armade približno 9,700,000 mož, 2 biljona za industrijske zgradbe in 6 biljona dolarjev za druge vojne namene.

Tako visoko vsoto bo vlada skušala nabrati potom zvišanih davkov in potom prisilnega varčevanja. To varčevanje bo obstajalo v tem, da bo vlada od vsakega davkoplačevalca zahtevala, da gotovi odstotek svojega zaslužka posodi vladi, vlada pa bo za gotovo dobo let ta dolg odplačevala.

Celo zadevo glede davkov in prisilnega varčevanja je predsednik prepustil kongresu.

Dalje je predsednik pojasnil, da davki najbrže ne bodo nikdar več padli na predvojno višino ter je zato priporočal, da kongres olajša pobiranje davkov tako za davkoplačevalce kot za davčne urade, zato je priporočal, da kongres sprejme postavbo, po kateri bi se pri vsaki plači odtegnili gotovi odstotek za davke.

PROTEST PROTI NOMINACIJI EDV. J. FLYNNA ZA MINISTRA ZA AVSTRALIJO

Edvard J. Flynn, vodja Demokratskega narodnega odbora, je bil po predsedniku Rooseveltu nominiran za ameriškega ministra v Avstraliji in tozadavna nominacija je bila predložena senatu.

Nominacija je takoj povzročila kritiko in opozicijo.

Wendell Willkie je podal naslednjo izjavo:

"Nominacija Flynn je tako enična, da se mora upreti vsakemu dostojnemu državljanu. Razlika med visokostojnimi izjavami in izreki v govorih predsednika Roosevelta in podpredsednika Wallace-a, ter med aktualnimi političnimi dejavnimi administracije, je v resnici tragičen paradoks.

"Upam, da ne mislijo ustvariti smelega novega sveta navadnega človeka s pomočjo takega orodja. Tudi se ne more nominacije opravičiti z vidika želje, da se dobi novega demokratskega vodjo, da se z njim začne delovanje za četrti termin.

"Jaz častitam senatorju McNary-u," je dejal Willkie, "in senatorju Taftu, ker sta naznanila, da bode ta podvzela investicije zadeve. Nadejam se, da bodejo republikanci, kot mnogi demokratije podpirali njuno akcijo."

Medtem pa je v Washingtonu tajnik Bele hiše, Stephen Early, dejal, da je Flynn prehitro naznanil svojo nominacijo v dobri veri, da je ta že pred-

senatom. — Senat pa v petek sploh ni zboroval.

Flynn je bil pred sodiščem v Bronxu, N. Y., sicer oproščen vsake krivde v zadevi tlakovanja dvorišča svoje pristave z mestnim materialom, toda obdolžitve in način poteka procesa je pustil svoje politične sumnje.

Ubil moškega pod ženino posteljo

New Britain, Conn. — Howard W. Smith, star 49 let, se bo moral zagovarjati zaradi umora prvega reda, ker je ustrelil moškega, katerega je našel pod posteljo svoje žene, ko se je nepričakovano vrnil v hišo po svojem odhodu na delo.

Policiji je mož povedal, da se je vrnil domov, ker je pozabil službeni znak in ko je v spalnici iskal srajco, na rokavu katere je bil pustil tisti znak, je videl, da se pod posteljo nekaj premika.

Dejal je, da je bila tista premikajoča se stvar pod posteljo skrita za kosom odeje in on je potegnil samokres, ter brenil pod posteljo, rekoč, naj se skrivalec pokaže na svetlo.

Na možovo povelje se je splazil pod posteljo 35 let stari James Thompson, katerega je Smith ustrelil v levo oko in se je takoj zgrudil mrtev. — Žena Smitha je stara 48 let in poročena sta 30 let.

GEN. GIRAUD, VISOKI KOMISAR V AFRIKI

Francoski general Henri Honore Giraud kot vojni ujetnik v Koenigstein v Nemčiji v spremstvu nemškega častnika.

Rusi osvobodili 6 mest

V svojem prodiranju proti Rostu rdeča armada zelo naglo potiska Nemce nazaj ter je večeraj osvobodila 6 kavkaških mest, med njimi Georgijevsk, Mineralnije Vodi in Pijatigorsk. Te pridobitve je rusko vrhovno poveljstvo naznanilo v svojem posebnem poročilu.

Redno polnočno poročilo, ki je sledilo nekaj ur posebnemu poročilu, tudi naznanja, da so Rusi napredovali 25 milj od Stalingrad-Tihoreck železnici, južno od Donovega kolena, od Zimovnikov do Kuberle. Če tudi pa rusko vrhovno poveljstvo že drugi zaporedni dan ni navedlo nobenih zavzetih mest ob dolenjem Donu vendar pa pravi, da armada stalno napreduje v smeri proti Rostovu.

Po zadnjem poročilu se je rdeča armada nahajala kakih 60 milj od Rostova. Druga važna mesta, ki so bila zavzeta na Kavkazu, so: Kislovodsk, 42 milj jugozapadno od Georgijevska, Železnovodsk, 9 milj jugozapadno od Mineralnije vodi in Budenovsk, okoli 100 milj severovzhodno od Georijevska. Med temi mesti pa je bilo osvojenih tudi več drugih krajev.

Vsi ti kraji se nahajajo blizu Rostov-Baku železnice. Rusi se pri tem večinoma poslužujejo obkoljevalne taktike in Nemci so se morali naglo umakniti skozi Armavir proti Rostovu. Ofenziva na severnem Kavkazu je stara šele 18 dni, toda odkar so Rusi vstavili Nemce pri Orjonikidze, so napredovali 112 milj.

Kot poveljnik v sedanji ruski ofenzivi se omenja general Maslenikov, ki je lansko leto osvobodil Kalinin, s katero zmagajo je bila tudi rešena Moskva. Prva večja zmaga generala

Maslenikova je bila naznanjena 3. januarja, ko je zavzel Moždok, ki se nahaja blizu petrolejskih vrelcev okoli Groznega. Pozneje je rdeča armada prodirala skozi Nakšik in Prohladnajo.

Omenjenih je tudi še več generalov, ki so dodeljeni generalu Maslenikovu, med njimi general K. A. Korotejev, general V. A. Homenko, general P. S. Kozlov in general G. P. Lobanov.

Fronta na Kavkazu se je skrčila na 200 milj in skoro na polovico, ko so Nemci dospeli do Tuanse ob robu petrolejskih polja pri Groznem ter do transkavkaške vojaške ceste.

Rusi na nekaterih krajih prodirajo čez cela omejevanja rek in potokov. Severno rusko kriolo operira po obsežnih planjavah in naglo napreduje, center in levo krilo pa zadevata na mnoge naravne ovire in ne moreta tako naglo napredovati.

Moskovska radijska postaja naznanja, da je rdeča armada ob dolenjem Donu zadela na nek kraj, katerega je branila italijanska posadka, ki se je borila pod nemškim topovskim ognjem. Italijani so se hoteli umakniti pred silovitimi ruskimi napadi, toda na nje je pričela streljati nemška artilerija, z nasprotni strani pa Rusi, tako da so bili vsi Italijani pobiti. Pozneje pa so bili tudi pobiti vsi Nemci.

Pomorska bitka je rešila konvoj

London. — Flotila angleških rušilcev je pretekli teden tekom ene najspretnjših pomorskih bitk odbila napad nemškega pomorskega škadrona na konvoj, ki je bil na poti v Rusijo. Nemški napadalni oddelek je vključeval lahko bojno ladjo, križarko z 8-centimeterskimi topovi in rušilce. — Konvoj je nadaljeval svojo pot v Rusijo.

Admiraliteta je podala podrobnosti o tem spopadu na morju in iz teh je razvidno, da se je angleška flotila najprej spoprijela z nemškim pomorskim škadronom pri North Cape, na najskrajnejšem robu Norveške.

Z razmeroma majhno topovsko silo, je povedal kapitan Robert St. Vincent Sherbrooke svojo flotilo v akcijo, nakar so si stale nasproti 4.7-centimeterske cevi njegovih topov in osem centimeterske cevi križark tipa Admiral Hipper, ter 11-centimeterske cevi nemške bojne ladje.

Že te dve ladji bi bili mogli uničiti flotilo rušilcev, ki je bila v primeri z njima skoroda brez močna, potem pa je bilo treba vpoštevati še skupino rušilcev, na nemški strani.

Če bi bili nemška bojna ladja in križarka zašli med vrste konvojskih ladij, bi bile mogle s svojimi topovi uničiti cel konvoj, kajti zgodilo se je, da je bila ob času ko se je približal nemški škadron, pred konvojem samo ena križarka in pa ena korveta, toda nevidno strážo so tvorili angleški rušilci, ki so se držali v primerni razdalji, da jih ni bilo mogoče opaziti.

V jutru 31. decembra je posadka flotile prvič opazila sovražni škadron in umanje za rešitev konvoja pred napadom, je bilo neznanost. Kljub temu je kapitan Sherbrooke porazdelil svoje sile, ter nemudoma poslal dva rušilca proti dvema nemškima rušilecema, ki sta krila ostalo nemško silo v ozadju.

Kapitan je prepustil protekcijo konvoja pred napadi podmornice korvetam in se je v zgodnjem polsvitu zore, ko je mračilo ozračje naletavanje snega, podal s svojimi preostali rušilci naravnost v akcijo proti nemški križarki in bojni ladji.

Začela se je bitka, ki je sličila zgodbi o spopadu med Davidom in Golijatom. Vršila se je ta bitka nekje vzhodno od Bear Islanda.

Dve uri so si rušilci kapitana Sherbrooka prizadevali, da preprečijo nemškemu škadronu dostop do konvoja, ki je plul po vodovju v ospredju.

Med spretnim napadanjem, umikanjem in šviganjem semtertja, so polnili zračne valove klici na pomoč, ki so dosegli druge britske rušilce, kateri so takoj hiteli v navedeno smer.

Pod krovi rušilcev so strojni častniki, v stražni vročini, vodili delo kurjačev in drugih, ki so skrbeli, da je bilo proizvajalne dovolj gonilne sile za dovršitev neenakega spopada, ki je zahteval toliko urnosti in hitrice v zavrčanju napadov od strani sovražnika, kakor tudi v taktiki napadov na sovražne ladje. Vodilni rušilec kapitana Sherbrooka je ob času napada dvignil svojo gonilno silo za 5 tisoč enot konjske sile več, ka-

kor so jo smeli stroji normalno producirati. Obstojala je nevarnost, da bodo kotli eksplozirali vsak trenotek.

Končna zmaga je prišla, ko so rušilci odprli ogenj na cel škadron sovražnika iz razdalje 14 tisoč metrov, nakar so se polagoma približevali in izpuščali salvo za salvo iz razdalje 9 tisoč metrov.

Nemške ladje so dobile težke poškodbe in so se pričele umikati in ko so se britski rušilci zbirali za nov napad, je vodil-

ni rušilec potopil nemškega rušilca tipa Maas, katerega izgubo so Nemci že priznali.

Pripravljeni za nadaljno akcijo proti sovražnikovi premoči, so stražniki konvoja kmalu zaznali, da se jim sovražnik umika in izginja v megli proti norveški obali, odkoder je prišel.

Flotila junaških mornarjev je izgubila v bitki enega od rušilcev in več mož posadke je bilo ubitih in ranjenih, toda konvoj je plul naprej v ruski pristan brez vsake izgube.

DEMOKRATIČNA MRS. ROOSEVELT

Washington. — Naslednje je preprosta zgodba o prvi ženi naše demokracije in prostaku v armadi te demokracije:

Vojak, prostak prvega reda, po imenu Harold R. Chrisman, iz Syracuse, N. Y., dodeljen vojaški policiji, je imel šest ur časa med vlakom in je posejal okrog po čakalnici Union postaje v Washingtonu, ko je prišla na postajo Mrs. Eleonora Roosevelt, ki je pričakovala prihod svoje hčere in zeta iz Seattle, Wash. Med čakanjem se je pričela razgovarjati s vojakom, ki je imel pred seboj še dolge ure čakanja na vlak in ko je izprevidela, da ima vlak, ki je imel pripeljati njene pričakovane goste zamudo, se je odločila, da odide, ker je imela dogovorjen sestanek v Beli hiši.

Chrisman je iz vkladnost dejal, da rad pospremi predsednikovo ženo do poulične železnice pred postajo.

"Čutila se bom počaščeno, ako me bo spremljal član vojaške policije," je odgovorila Mrs. Roosevelt.

Poulična se ni hotela tako kmalu prikazati in Mrs. Roosevelt je dejala, naj vzameta z vojakom pot pod noge. In sta šla. Pot je bila dobro miljo in pol dolga, toda vojak je pozneje dejal, da je vkljub slabemu vremenu bil zelo vesel, ker je mogel biti tako dolgo v pogovoru z prvo ženo dežele in pristavil je, da, če je imela od tega hoda toliko zadovoljstva predsednikova žena, kot on, tedaj je bilo na obeh straneh prav.

"Mrs. Roosevelt," je rekel vojak, "čvrsto in hitro hodi, ter sem jo komaj dohajal."

Med potjo je "First Lady" opozorila svojega spremljevalca na vse važne stavbe in točke Washingtona, ki mu je bil tuj in ko sta dospela do Bele hiše, se je Mrs. Roosevelt obrnila k njemu, ter ga vprašala, če bi hotel večerjati v Beli hiši. Vojak se seveda ni dal dvakrat vprašati.

Večerja je bila servirana v drugem nadstropju in na mizo je prišel pečen puran.

Mrs. Roosevelt je dejala, da je bil poslan prepozno za Božič, pa je bil porabljen pozneje. Pri večerji je bila med drugimi gosti tudi žena Harry Hopkinsa in njegova hči Dia-

na. Ko je bila večerja pri kraju, se je vojak poslovil in odšel na postajo, da se odpelje naprej, kamor mu je vetevala služba.

CARLO TRESCA VSTRELJEN

Carlo Tresca, mednarodno poznani revolucionarni pisatelj in časniki, bojeviti vodja protifašistiških Italijanov in slikovita osebnost v ameriških radikalnih krogih zadnjih 50 let, je bil sinoči ob 9.40 vstreljen na vogalu 5. Ave. in 15. ulice v New Yorku.

Tresca je ravno prišel iz urada italijanskega protifašističnega tediaka "Il Martello" (kladivo) v spremstvu svojega prijatelja Giuseppe Callabi. — Oba sta šla čez ulico. Tik pred njima se nenadoma vstavi avtomobil, iz njega stopi mož in odda na Tresco tri strele. Morilec nato skoči v avtomobil in se odpelje po 15. ulici v zapadno smer.

Tresca, ki je bil zadet v glavo in hrbet, se opoteče, napravi nekaj korakov proti napadalcem, nato pa se zgrudi na tla. Ko je avtomobil odpeljal, je Callabi z nekaterimi drugimi dvignil Tresco, ki pa je bil mrtev.

Pet tisoč premogarjev se vrnilo na delo

Wilkes-Barre, Pa., 11. jan. — Okrog 5 tisoč premogarjev se je vrnilo na delo v premogorove antracita, a 19 tisoč drugih še vedno vztraja na stavki, ki traja že trinajst dni in katera je povzročila zelo kritično pomanjkanje trdega premoga.

Glavni vzrok stavke je povišanje unijskih prispevkov, katere je konvencija v Cincinnati, v zadnjem oktobru, zvišala za 50c mesečno. Majnerji pravijo, da niso bili na konvenciji pravilno zastopani. Hočejo tudi imeti 2 dolarja dnevnega poviška plače. Vlade oblasti pritiskajo na premogarije, naj se vrnejo na delo in pristanejo na sporazum brez nadaljne g a stavkanja.

"GLAS NARODA"

VOICE OF THE PEOPLE

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation) Frank Salmer, President; Ignac Ruda, Treasurer; Joseph Lupsha, Sec. Place of business of the corporation and address of above officers: 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

50th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays. Subscription Yearly \$6. Advertisement on Agreement.

Za celo leto vreja list na Ameriko in Kanado \$6.—; za pol leta \$3.—; za šest let \$35.—. Za New York za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50. Za inozemstvo za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y. Telephone: CHelsea 5-1212

RUSIJA IN JAPONSKA

Uradno poročilo iz Čunkinga, glavnega mesta Kitajske, pravi, da ima Japonska v severni Mandžuriji ali Mančukuo en milijon vojakov. Japonci ob sibirski meji gradijo utrdbe tako tajno, da kitajske delavce, ki so delali na kaki utrdbi, kratkoma pomore; da tajnosti ne bi izdali.

Poročila o tem so največ prinesli Amerikanci, ki so prišli iz Mančukua.

Ti Amerikanci pa opozarjajo na dvomljive odnose med Japonsko in Rusijo; navzlic temu, da ste si ob nemškem vpadu v Rusijo obljubili medsebojno nevtralnost.

Temeljna politika in vojaška strategija Japonske je, da si mora najprej osvojiti Avstralijo in vzhodno Sibirijo do Bajkalskega jezera, ako hoče postaviti "Veliko vzhodno Azijo" kar bi pomenilo začetek za japonsko svetovno nadvlado.

Avstralija in vzhodna Sibirija ste strateško najvažnejši deli za odpor proti najmočnejšim nasprotnicam. Združenim državam, Rusiji in Angliji, ki se nikakor nečesto vključiti japonski volji. Zlasti pa je Vladivostok močna zagovodna v Japonsko morje in obrnena v osrje Japonske.

Japonski je dolgo kolebala med dvema odločitvama: ali naj vdari proti severu, ali pa proti jugu. Ko je sklenila nevtralnno pogodbo z Rusijo, se je obrnila proti jugu in posledica tega sta bila Pearl Harbor in Singapur.

Nadaljnje prodiranje proti Avstraliji pa so vstavili Amerikanci in Avstraleci na Salomonovih otokih in na Novi Guineji. In ravno zaradi tega, ker so bili Japonci vstavljeni na jugu, so v Mančukuo postavili armado milijon mož.

Že leta 1904 je skušala Japonska pregnati Ruso iz vzhodne Sibirije in je vsled tega prišlo do rusko-japonske vojne, ki je bila končana s porazom Rusije. In Rusija se ima zahvaliti samo tedanjemu ameriškemu predsedniku Theodorju Rooseveltu, da Japonska ni pograbila vzhodne Sibirije. Toda Japonska od tedaj ni opustila svojega pohlepa po tej ruski provinci. Lenin je nameraval med Sibirijo in Japonsko postaviti odbijalno državo, toda ta država je postala Mančukuo, ki jo je postavila Japonska.

Rusija je bila tudi prisiljena "prodati" Kitajsko vzhodno železnico Japonski, ki je naravnost zvezana z Vladivostokom. In od tedaj so se ruski in japonski interesi ob tej železnici vedno trli med seboj in še posebno v Mongoliji.

Da se prepriča o moči rdeče armade, je Japonska dvakrat povzročila spopad prvih leta 1938 pri Čangkufengu in drugič leta 1939 pri Nomonhanu. Japonska se je tedaj prepričala, češar Hitler ni vedel — da je rdeča armada v resnici močna vdarna sila in da je Rusija sila, ki se ne sme podcenjevati.

Od tedaj se je Japonska skušala približati Rusiji. Ker pa je Rusija že enkrat prej zavrnila japonsko ponudbo za nenapadalno pogodbo, ker ni hotela sprejeti japonskega pogoja; da preneha s komunistično propagando na Kitajskem; je bila zadovoljna, da je mogla z njo skleniti nevtralnno pogodbo; vsled česar je bila razvezana svoje obveznosti iti Nemčiji na pomoč za slučaj rusko-nemške vojne. S tem pa je tudi dobila na severu varnost, da je mogla riniti proti jugu.

Kako trditi pa je ta nevtralnna pogodba; jasno kaže to; da je Japonska lansko poletje razposavila ob sibirski meji močno armado, Rusija pa je posejala okoli Vladivostoka mine; ob katerih se je razbilo že več japonskih parnikov.

Ko pa se je pričela rusko-nemška vojna, je Amerika pričela v Vladivostok dovažati petrolej in velike množine vojnega materijala; ameriška vojaška misija je letela po alaska-sibirski železniški progi in za Japonsko je Vladivostok naenkrat postal severni Singapur. Zagledala je, kako se ameriške zračne armade dvigajo iz sibirskih žitnih polja, da bombardirajo japonska mesta in tovarne.

Toda dosedaj ameriških aeroplanov še ni nad Sibirijo in ko Nemčija krvari na ruskih stopah, Japonska miruje in čaka. Ker pa je Japonska poslala proti Sibiriji močno armado, pomeni, da tam ne bo več dolgo vladal mir. Rusija pa zmaguje nad Nemčijo in ko bo Nemčija strta, se bo Rusija obrnila proti Japonski; tedaj bodo iz Sibirije tudi priletela ameriške zračne armade in na to se Japonska naglo pripravlja.

Nikola Tesla, čarovnik elektrike, je imel 85 let

Izmašel je indukcijski motor in več od 900 drugih izumov na polju elektrike.

Pod tem naslovom je "New York Herald Tribune" prinesla o priliki smrti tega jugoslovanskega znanstvenika in iznajditelja naslednji članek:

Nikola Tesla, iznajditelj na polju elektrike, ustvaritelj indukcijskega motorja in več od 900 drugih naprav, ki je naprej zaslužil radio, televizijo, letalo in mnogo drugih iznajdb, dolgo predno so bile uresničene, je umrl to noč v hotelu New Yorker. Bil je 85 let star.

Gospod Tesla, ki je prišel sem v svojem 27. letu iz Jugoslavije, je bil zadnji dve leti slabotnega zdravja.

Ko je njegovo zdravje oslabilo, se je umaknil v svoje stanovanje in je le redko sprejemal obiske. Umrl je čisto sam včeraj zvečer. Služkinja ga je našla ponoči ob 10.45 in poklicala zdravnika, ki je dognal, da je mrtev.

Prišel je sem s štirimi centi v žepu

Nikola Tesla je imel 4 cente v žepu, ko se je izkrcal iz ladje na Battery v letu 1884. Akoravno tako do malega brez denarja, je bil 27-letni izseljenik sin visoko izobražene in spoštovane jugoslovanske rodbine. Misil je, da bi bilo zanj nečastno; da bi si nam očistil čevlje. Par turotkov po svojem prihodu, je naletel na svojem potu v mesto na Broadwayu na skupino delavcev, ki so popravljali električni motor. Plačali so mu 20-dolarjev za popravilo.

To je bil lep začetek, toda za njim je prišel težki čas; v katerem je Tesla zasužil po dva dolarja na dan, pri kovanju jarkov. Pozneje je vstopil v laboratorije Thomasa A. Edisona v Orange, N. J. V času, ko je Tesla tam delal načrte za motorje in generatorje, ga je Edison pregovoril, da si sam očisti svoje čevlje, kar je morda nekoliko spremenilo ritem, ako ne splošne smeri iznajditeljevega proizvajanja.

Tesla je bil rojen v Smiljanu, Jugoslavija, leta 1857 v mesecu juliju. Njegov oče je bil svečenik pravoslavne cerkve, znan pisatelj in govornik; jezikoslovec in matematik. Njegova mati je bila iznajditeljica. Osnovno šolo je dovažal v Gospiću, realko pa v Karlovcu. Štiri leta je bil na politehnični šoli v Gradcu, kjer je spoznal veliki Z. T. Gramme-jev električni dinamno. Posrečilo se mu je pozneje, ta dinamno napraviti bolj enostavno. Obiskoval je praško univerzo skozi dve leti in tudi tam posvetil največ svojega časa fiziki, matematiki in elektriki.

vno šolo je dovažal v Gospiću, realko pa v Karlovcu. Štiri leta je bil na politehnični šoli v Gradcu, kjer je spoznal veliki Z. T. Gramme-jev električni dinamno. Posrečilo se mu je pozneje, ta dinamno napraviti bolj enostavno. Obiskoval je praško univerzo skozi dve leti in tudi tam posvetil največ svojega časa fiziki, matematiki in elektriki.

Tesla si zgradi lasten laboratorij

Leta 1881. je začel delati za avstrijsko vladu in sicer v telegrafični stroki; v onih treh letih, predno se je izselil v Združene države, je izvedel različna izboljšanja telefona; zgradil svoj prvi električni motor v Strassburgu in vršil različne elektro-inženirske posle v Budimpešti, Parizu in Londonu, kjer je prisostvoval pokušom Lorda Rayleigha.

Tesla je bil nekaj časa pri Edisonu, pozneje pa je v New Yorku ustanovil svoj lasten laboratorij na Houston Street-u. Toda laboratorij je postal plen požara in Tesla se je umaknil v svoje privatno stanovanje in v hotele.

V tekni let je Tesla postal znan kot čarovnik elektrike, naslov, ki je bil čedalje bolj primern, ko so se vrstile druga za druga njegove iznajdbe in se kopičile. Več od 900 patentov nosi ime Nikola Tesle. Iznajdbe, ki so mu prinesle največ slave, so: Teslov transformator; indukcijski motor, v katerem se spreminja električna energija v mehanično silo z mnogo večjim učinkom, nego pri direktnem toku; princip rotirajočega magnetičnega polja, ki je uporabljen v transmisiji električne sile iz Niagara padcev; sistem bločnice za razsvetljavo; neštevili dinamno transformatorji in drugi električni aparati.

Ko je živel v tej deželi približno 10 let, je povzročil prvo veliko senzacijo — kateri je sledilo mnogo drugih — ko je oznanil, da je odkril kozmični žarek. Ljudje so se smehljali, ko je Tesla prihajal z vedno novimi presenečenji, toda počasi so začeli spoznavati, da so njegove trditve in prerokovanja kljub vsej njihovi čudovitosti vendar temeljile na zdravem in resničnem ženižu iznajditelja.

njegove trditve in prerokovanja kljub vsej njihovi čudovitosti vendar temeljile na zdravem in resničnem ženižu iznajditelja.

V zvezi z odpošiljanjem električnih tokov okoli oboda zemlje, je Tesla dolgo pred Markoniem prerokoval razvoj modernega radia in to z nezahišano preciznostjo. Nazval je to "transmisijo vesti brez žic" in zaslužil obtem tudi brezžično transmisijo sile.

Mnogi izmed onih, ki so ga poslušali z največjimi dvomi, so mu posvečali leta 1937. spoštovanja polno pozornost, ko je trdil, da je medplanetna zveza mogoča in izražal prepričanje, da smo že prejemali signale prebivalcev Marsa. Ob istem času približno je tudi oznanil načrt za konstrukcijo aparata, ki bi produciral radium za ceno približno en dolar za funt.

Sodelovanje z J. P. Morgan-om

Na svoj rojstni dan je ponavadi povabil časniške reporterje na svojo proslavo in vedno povzročal senzacionalne novice. Leta 1924. je trdil, da je izvedel metodo za brezžično transmisijo električne sile zadostno za pogon ladij, zrakov in razsvetljavo izoliranih hiš. Velik generator naj bi ustvaril energijo za ves svet in vsakdo, ki bi bil v posesti posebnega "ključa", bi mogel po potrebi odpreti vir te energije.

S podporo pokojnega J. P. Morgana, je zgradil Tesla visok jeklen stolp za brezžično oddajo v poskusne svrhe, toda ko je veliki denarnik leta 1913. umrl, je ta projekt propadel, in tovarna je bila porušena. Leta 1915 je Tesla govoril o tem, da bo "odvezel oceanu njegovo strahoto", s tem da bo osvetlil nebo, ter na ta način onemogočil kolizije na morju in drugih nesreče, ki jih povzročata tema. Zasnova je tudi nekako letalo podobno helikopteru, toda njegovi patenti iz leta 1928. niso bili preizkušeni.

Leta 1931. je na svoj rojstni dan izjavil, da ve kako pošiljati elektriko na oddaljene planete. Naslednjega leta je prinesel načrt, kako uporabiti urzdano kozmično energijo in z njo namoženj navadna goriva za pogon vseh strojev na svetu. Leta 1934. je povedal, da ima načrt za nekakšen "smrtonosen žarek."

Zamislil novih izumov, ki se zrealizirajo v teli prerokih besedah, so našle le omejeno zanimanje v naši dobi strojev. — "Ko sem leta 1897. govoril o kozmičnih žarkih, so se mi vsi smejali," je pripovedoval Tesla reporterjem. Pred 50 leti so hoteli osmečiti moj izum rotacijskega magnetičnega polja in moj sistem transmisije sil z alternacijskim tokom. Trdil so; da sem blazen, ko sem prerokoval radio in ko sem poslal elektriko prvič okoli sveta, so dejali, da to ni mogoče. Zopet in zopet so me smejili, kadar sem odkril nekaj novega, potem pa po dolgih letih spoznali, da sem imel prav. Najbrže se bo zopet tako zgodilo ako vam povem, da sem odkril dozaj neznan vir energije, v ir neizmerne energije, katero je možno uporabiti."

Nekoč je Tesla zasnova načrt, kako poslati s pomočjo elektrike odmerjene množine vlage v puščavne kraje; ta misel je marsikomur odprla vizijo širokih ozemelj, polnih novega in bujnega življenja.

Tesla se je držal svojega načela, da človek doseže najvišjo stopnjo svojih zmoglosti šele v poznih letih, in je tudi v svojih 80-letih nadaljeval neprestano in neprestano iskanje.

TRGANJE IN BOLEZINE V MIBICAH?

Človek mora biti v PAIN-EXPELLER zdravilni sredini, ki ga rešuje iz vseh njegovih bolečin. Zdravilo je prvi PAIN-EXPELLER in SIBICUM na svetu.

RAZGLLEDNIK

Piše Anna P. Krasna

Slovenski narodni muzej v Clevelandu

... Konec. Že v začetku sem omenila, da se z muzejem največ trudijo trojaki E. Gorše in opazita sem, da se zelo zanimata za stvar, ki me je povedla v muzej; ker je bil njen mož ob istem času popoldne na delu. Seveda je prišel s dela naravnost v muzej in da ste ga videli, kako ga je hitro minila utrujenost, ko je prišel z razkazovanjem in razlaganjem tega in onega. In ravnotako je Matija Pogorelec, ki je sicer nekaj tarna, da ni več tisti, kot je svoj čas bil, hodil okrog od predmeta do predmeta in nas opominjal še na to in ono, kar smo spotoma prezrili. (Frank S. Tavčar iz Chicage si je istočasno ogledoval muzej in nekaj časa nam je delal družbo tudi Janko Rogelj.)

Ker se nobena stvar ne vzdržuje sama od sebe, naj povem, da je muzej smatran, kot splošna narodna ustanova in je zato odvisen od podpore naroda, ako naj se lepo razvija naprej. Uradno je bil muzej ustanovljen 12. januarja, 1939 in pod streho ga je vzel, kot že omenjeno, Slovenski narodni dom, katerega direktorji je pooblaščen, da sme apelirati za finančno pomoč na slovenske, odnosno jugoslovanske ustanove, društva, domove, itd., in kar koli se v ta namen nabranega gre seveda v poseben sklad za upravljanje in razvijanje ustanove, ki je, vsaj po mojem mnenju, zelo potrebna med nami.

Vsaka reč s starostjo pridobi na vrednosti, bodisi zrodovinski ali družinski in tako bomo s časom tudi mi z našimi zapisnimi vrednostmi za Ameriko najbrž bolj zanimivi, kot smo ji bili recimo tedaj, ko so naši fantje od fare prevevali gor in dol po naših naselbinah in smatrali bolj flegmatične domače ljudi za mrlične s starega britofa; ki se zavrtikati in zaveti ne znajo; kakor se spodobijo ljudem, ki imajo res kaj življenja v sebi.

Glasom resolucije, ki je bila sprejeta z ozirom na Slovenski narodni muzej, je bilo skle-

njeno, da naj se priporoča slovenski javnosti, da poskrbi, da pridejo v muzej zbirke zgodovinsko pomembnih ali važnih predmetov, ki se jih najde v marsikakem slovenskem narodnem domu in tudi pri posameznikih, ki so se zanimali, da so spravili zanimive in vrednostne predmete, rokopise, knjige, liste, revije, slike, ter kake posebnosti v ročnih delih, umetnini, itd.

Tozadavni apelji so že bili nekajkrat v naših listih in nič odveč ne bo, če ponovim še jaz, naj se potrudijo vsak, ki ima kak posebnost v tem oziru spravljeno na svojem domu, da jo spravi v naš muzej. Tako bo ohranjeno marsikaj dragocenejšega slovenskemu potomstvu v tej deželi, ki bo kaj rado pogledalo nazaj, da vidi, če so imeli tudi Slovenci kaj zanimanja vrednega in če so od tega kaj spravili kam, kjer bi se dalo ogledati.

Za časa Slovenskega narodnega kongresa je obiskalo muzej okrog sto ljudi, morda bi jih bilo še več, če bi bili na to opozorjeni, bodisi v listih ali drugače.

Priporočljivo za muzej bi bilo, da bi po priliki skušali imeti za obiskovalce kako spominjsko stvar, katero bi lahko vsak kupil in odnesel s seboj za spomin na naš muzej v Clevelandu. Slike kakih izredno zanimivih predmetov bi se mogle napraviti in prodajati v obliki razglednic, ki bi imele kak primeren slovenski izraz, verz ali kaj slinčnega zapisnega na zadnji strani. Tako stvar vsak rad kupi in hrani za spomin — saj smo na božjih potih v starem kraju kupovali tiste svetle "pildke", zakaj pa ne bi tukaj podprli nekaj narodnega z nakupom lepe razglednice?

V dočlednem času se bo naš muzej v Clevelandu razvil v še prav interesantno narodno ustanovo, katero bo šel vsak rad pogledati, kadar bo na obisku v naši metropoli — meni bi bilo zelo žal, če bi bila to zamudila, ko sem bila tam. No ja, domači pa so nekateri sami rekli, da si še niso vzeli časa, da bi pogledali "tisti naš muzej" in tako vidite, bomo nemara mi od znana povedali našim Clevelandčanom kako zanimive stvari imajo tamkaj — potem bodo šli pa še sami gledati, če je res.

Pá, brez šale, mislimo vsi včasih na naš slovenski muzej in skrbimo; da se bo lepo razvijal in širil, posebno sedaj, ko sovažniki našega naroda pravijo, da moramo izginiti brez sledu.

Ne bomo, dokler nas je še kod kaj, da lahko spravimo skupaj muzej!

Dne 10. julija 1937, ko je imel 80 let, sta prišla poslanika Jugoslavije in Čehoslovaške iz Washingtona in prisostvovala njegovi vsakoletni prreditvi. Po nalogi svojih vlad sta mu pripela najvišja odlikovanja obeh dežel. Jugoslavija mu je poklonila veliki kordon Belega Orla, a Čehoslovaška veliki red Belega Leva. V naslednjem letu ga je označil National Institute of Emigrant Welfare kot enega svojih kandidatov za Award of Merit.

KUHARSKA KNJIGA: Recipes of All Nations RECEPITI VSEH NARODOV Stane samo \$2.00

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani. Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebno v navadi. Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuharstvo in se hočejo v njem učiti in izpopolniti.

Naročite pri KNJIGARNI SLOVENE PUBLISHING CO 216 West 18th Street New York, N. Y.

Najboljši prijatelj v nesreči vam je: SLOVENSKA NARODNA PODPORNJA JEDNOTA BRATSKA DELAVSKA PODPORNJA USTANOVA Sprejema možke in ženske v letih od 16. do 50, in otroke do 16. leta starosti. ČLANSTVO: 60,000. PREMOŽENJE: \$10,000,000.00. Za ožje informacije glede zavarovanja vprašajte lokalnega tajnika društva SNP. Glavni stan: 2657-59 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

NEKAKO NUPNIVAREN in njego... Terenziha Polka... Na planinah - valček št. 678 in DI'QUESSNE UNIVERSITY TAMBUKICA - št. 6791. Za to, ostali in cene glori... JOHN MARSHALL... 307 West 12th Street New York.

SIVALKE VEŠČE, NA ŽENSKIH KLOBUKIH, DOBE DELO PRI: SIMCO HAT CO. 28 W. 38th STREET NEW YORK, N. Y. SIVALKE izvečbane na slavnih, dolga sezonska, dobra plača, vše - SCHACHTER HATS 1 W. 39th St., 9th Floor New York, N. Y.

Kratka Dnevna Zgodba

IVAN CANKAR:

Ogledalo

Kod pač sem hodil, kje sem živel to.iko dolgih let? Kaj se mi je prej vse le sanjalo in sem šele zdaj prav izprezledel? Bil sem med ljudmi ves čas, brez številke sem jih spoznal po imenu in zdelo se mi je, da jih poznam dobro, zdaj pa mi je očito, da sem hodil med samimi sivimi sencami, ki so se motale brezoblične in nestalne pred menoj, napot spečim; in kar sem lahko verjel, gledal in poslušal, obupal in občutil, je bila časih daljna prispevka resnice, ponavadi pa je bila potvora in laž. Tako bi bil predremal svoje dni do konca, nazadnje bi bil tiho ugasnil med sencami, senca tudi sam, sirota sleporejena, gluha in nema, bežeč stavec, ki nikoli otrok ni bil.

Ali roka božja se je prikazala iz nebes in je postavila na zemljo ogromno ogledalo, ki se z gorenjim robom oprira samih zvezd; sloni s spodnjim na dnu morja, ter sega na obeh straneh od jutranje zarje do večerne. In vse, kar je živega na zemlji, se je kakor uročeno ozrlo v to silno božje ogledalo, vtelesilo se je v njem po svoji pravi pogoji, brez lišpa in nakita, brez žide in žameta. Grešni človek je stopil pred sodnika in pravični sodnik je sodil brez besed.

Kaj si to ti? Saj to nisi ti, prijatelj moj, gromovnik naš gromovnik, ne poznam te! Nekeč je živel mlad fant ki je nosil široko črno pentljo, zavozlano na tak način, kakor so jih svojčas nosili umetniki in brivci. Navdušen je bil brez mere in kraja, navdušen takorekoč že iz gola navdušenosti. Ljubil je domovino, da se je razkožal že ob samem imenu njenem; na očitni cesti ji je ponujal svojo srečno kri in trpel je hudo, ker ni bil o tistih dob nikakršne priložnosti za plemenito junaštvo. Pa da bi si vendarle ne mogel očitati brezdolja in miselnosti, je stikal po skrivališčih za strahopetci,

tiholazci in sebičezni in kogar je za otla, ga je zgrabila ovratnik ter ga vlekla brez milosti na kamen sramote. Kadar je stopal med ljudmi z napetimi koraki, visoko čelo ovenčano s svetlimi kodri, so kazali za njim, šepetali: "Glejta ga, to je tisti, to je on!" — in svet je spost živo postajal, se je razmikal, da mu napravi pot... Kaj si to ti, prijatelj moj? V kota ogledala, sama vase zakrknjen, ubog, sirotec, od lastne ničevosti obljevan, trepeče nag človek, ki mu je bil strah, ta nizki, telesni, pihorepi strah nagrbil kožo, da se osramočena opleta stokajočih kosti... Stran se obrnite, oči, v lepši kraj pogledajte; v drugo lice!

Poznal sem suknjo svoje dni, ki je bila spoštijiva od vrha do tal. Imela je širok ovratnik od žlahtne bobrovine in lepo napevta je bila na trebuhu. Kamorkoli se je prikazala ta spoštijiva suknja, so se ji odkrivali in priklanjali, pozdravljali jo prisrčno; marsikatero oko se je orosilo od prečudne ginjenosti, kakor se orosi oko človeku, kadar odpre izjutraj okno ter po dolgih dneh pušče in mraka ugleda nad vzhodnimi hribi svetlo zarjo nebesko. Ta suknja je že od daleč razodevala, je na vse štiri strani škropila dobrotljivost in blagomilje. Ni trosila cekinov iz širokih rokavov, ni delila pogaj iz gosposkih žepov, toda smeljalja se je ljubo in prijazno, božala je toplo, zavzdihnila časih; in ta njen smehljaj je bil siromaku zlata miloščina, vdovi in široti sladka tolažba. Beseda je šla pred njo, kakor gre cerkvenik s kadičnico pred župnikom: "Poklekajte, hvalite jo do nebes, to suknjo; kajva milost siplje, blagor daje, koder hodi, kamor pogleda..." Kaj se ni ta široki obraz kohtal nekeč iznad tisle spoštijive suknje? Tam strmi iz ogledala, strmi z rumenim volčjim pogledom; lica so do kosti razjedena od pohlepčnosti, zobje

obrušeni od zlata, ki so, da bi grizli in glodali. In suknje ni nikjer, ni je spost jive suknje s širokim ovratnikom od žlahtne bobrovine, ni je, ki je rosila blagomilje na vse štiri strani; razgaljen stoji tam, v svoji sramoti prezebajoč; v rokah, jastrebovih krempljih, tišči mošnjček Judežev in ta mošnjček je nabasan, do vrha poln; tišči ga trepetaje, da sika blatna kri izpod nohtov, skrbi bi ga rad, ga skriti ne more... Uboge oči ve moje, stran se obrnite!

Stran se obrnite, uboge oči ve moje, ali ne tja, ne tja, grozota je tam, da ji ni primere celo ne v tem strašnem ogledalu! Videl sem jo nekeč, Suzano, spomladi, v maju. Takrat bi se njemilčisti lepoti ne bilo približalo z brezbožnim poljubom niti samo: rosno solnce jutranje. Če je šla preko polja, so se ozirale za njo cvetice in so jo pozdravljale. In kamor se je smehljaje ozrlo njeno oko, je senca ugasnila, je bil madež izpran. Tako je prepevala med nami mladost, ša je mimo nas in njeni solni se niso doteknili tal... Ena sama ostudna, gnila rana se razkazuje tam, iše kraja, kjer bi bila najbolj očitna; dvoje temnih, zeleno obrobljenih oči, dvoje brezsrčnih grehov valbi izpod okranjenega venca, v nabrekle ustnice so se bili zajedli polnočni pljuhi in kličejo po tovariših... Ne več! Ničesar več!

O, ničesar več! Toda to so uročene, da ne trenjejo ne za hip, da gledajo verno tja, kamor jih je gledajo strah in sram. Kolikor sem jih kdaj poznal obrazov, milih in nemilih, so vsi nezasišani, grozotno pretvorjeni v svoje spake; in komaj časih, kakor samotna večta nad močvirjem, se zasveti tih lučka, trepetajoča, belo čee, ki ni bilo oškropljeno, čisto srce, ki je šlo skozi medeno goro greha in ga ni okusilo. V božjem ogledalu je laž z zobmi šklepetaje slekla ukradeno oblačilo resnice in gleda le svojo nagoto. Videl pa nisem le posameznih obrazov, ki sem jih spoznal trudoma, z bolelastno slutnjo; videl sem obilnoštevilne gruče ljudi, roječe od hriba do hriba, češčene prej in imenitne, svetu vodnice in vzglednice, zdaj kup smeti poleg kupa gnoja. In videl sem dolge procesije ljudstev, predpustne procesije, kjer ni bilo s pisanimi capami našemljenih, pijanih teles, temveč so bili Kurentovi romarji brez cunj, in trakov, brez kerink in zvoncev, vsi goli, našemljeni edinole z iz prsivečimi, vsej cesti v izgledovanje odprtimi srol; v katerih so bili pljunki namesta krvi. In videl sem narode, silne, sijajne, človeštvu duh in pest, v izobilju, modrosti, slavi in mogočnosti Bogu kljubujoče; videl sem jih... Oči, kaj nimate več solz?

Če jih imate še, zdaj jih iztisnite do zadnje! Kdo strmi tam name iz ogledala, med zadnjimi, med skritimi, osramočeni? Kaj ga nisem videl že, lepšega, vse čistejšega, vse mečnejšega, zdelavnaj, zadavnej v svoji mladosti? Če imate še solz, oči, iztisnite jih do zadnje!... Kaj bi tožil? Spomni se, da si rekel sam: Grešni človek je stopil pred sodnika in pravični sodnik je sodil brez besed.

Slabo gospodarstvo v mestnih šolah New Yorka

New York, N. Y. — Mestni preiskovalni komisar Herlands, je predložil županu La Guardiiji poročilo, v katerem je navedeno škandalozno trošenje denarja za šolske potrebe in slične stvari v šolskem sistemu mesta New York.

Herlands je pregledal in preiskal knjige Šolskega sveta za dobavo potrebnih, kateremu je na čelu G. L. Groof, o katerem je Herlands dejal, da je navadna figura, ki se niti ne zaveda napak, ki so se vgnezdile v njegovo organizacijo. Za take nastavitve pa je, po njegovi izjavi, odgovoren mestni šolski svet, ki daje prednost gotovim brokerjem in agentom, kar stane mesto težke tisočake letno.

Za primer je navedel zadevo prevažanja otrok v šolo in domov na bsnih, katere plačuje mesto. To je posebno družba, ki se imenuje, Children's Bus Service, Inc. Kontrakt za prevažanje otrok je imela že od leta 1934 firma John J. Flannery — ta mož je tudi Zvezni potniški komisar za vzhodni distrikt New Yorka. Omenjena firma plačuje glavnemu lastniku, Flanneryju, 10 tisoč dolarjev letno, dalje plačuje njegovi ženi šest tisoč letno in njegov sin je prejel lansko leto 15 tisoč dolarjev. Dobček podjetja je bil 50-odstoten.

Herland je dejal, da je našel veliko potratnost in nesposobno upravljanja v vseh ozirih, ter je navedel samo najvidnejše slučaje potratne in trošenja davkoplačevalčega denarja. — Tako je rekel, da je našel v eni šoli 26 tisoč učnih knjig, ki jih šola ni potrebovala, v drugi jih je našel 20 tisoč, v tretji 9 tisoč, itd. Na njegovo priporočilo se je ustavilo navoščila za knjige in nepotrebne potrebnosti za tekoče leto, ter je bilo s tem prihranjenih 450 tisoč dolarjev.

V šolah neč mladino businessa, a Herland je dejal, da je našel veliko pomankanje temeljnega razumevanja principov dobrega gospodarstva v šolah samih, ker v vseh mogočih oddelkih je našel nepotrebno in nes pametno trošenje materiala in denarja.

V neki šoli so imeli dovolj pisalnega papirja za štiri leta, v drugi pa radirk za pet let in zopet v tretji so imeli nakopičenih tipkalnih trakov za deset let.

Ena šola je imela dva tisoč dolarjev deficita, ki je bil označen, kot "trošek za poštno znamke."

Visek gospodarske nesposobnosti administracije šolstva morda predstavlja šola, ki ima nakopičenih dovolj tiskanih form za dnevno vpisovanje učencev za prihodnjih 29 let.

Herland je dejal, da je za te nezasišane in škandalozne gospodarsko-upravne razmere odgovoren Mestni šolski svet, ki je dovolil, da se je vgnezdilo v upravo tako neodgovorno vodstvo.

POTOPLJENE AMERIŠKE LADJE

Mornariški urad je sinoči naznanil, da je bila v bitki pri Santa Cruz otoku na Pacifiku 26. oktobra potopljena matična ladja Hornet. Ko je bilo objavljeno prvo poročilo o tej bitki, je bilo povedano, da je bila potopljena ena matična ladja in rusilec Porter.

V bitki, v kateri je bila potopljena matična ladja Hornet, je bila za Japonce zelo draga. Medtem ko so Amerikanci izgubili samo dve ladji, so bile hudo poškodovane naslednje japonske ladje: dve matični ladji, ena oklopnica in pet rusilcev.

Poleg tega so v raznih bitkah pri Salomonovih otokih bile potopljene naslednje ameriške bojne ladje:

- Križarka Northampton; kapitan Willard A. Kitts.
- Križarka Juneau; kapitan Lyman Knute Swenson.
- Križarka Atlanta; kapitan Samuel Power Jenkins.
- Rusilec Monssen; commander Charles Edward McCombs.
- Rusilec Cushing; commander Edward N. Parker.
- Rusilec Benham; commander John Edward Taylor.
- Rusilec Preston; commander Max C. Stormes.
- Rusilec Walker; commander Thomas Edward Fraser.
- Rusilec Barton; commander Douglas Harold Fox.
- Rusilec Laffey; commander William Edwin Hank.
- Mason, Kitts, Jenkins, McCombs, Parker in Taylor so bili rešeni, ostali pa so utonili s svojimi ladjami.

Z Rdečim Križem v Novi Kaledoniji

Nadaljevanje.

Moja glavna naloga je postreči fantom, tako da se čutijo kot da so doma, da z njimi govorim, da jim poslužim z igrati, pisalnimi papirjem in knjigami, ako jih imamo. Sedaj imamo približno 20 knjig za vse fante tukaj. Upam, da naprosite vsakogar, naj nam pošljejo revije, knjige in drugo berilo. Pa pošljite to v malih omotih, da jih dobimo, kajti ladje ne prevzemajo velikih kisit.

V sredo je morala biti otvoritev za vojake, pa izbruhnila je tu nekaka revolucija in vse se je moralo zapreti, tudi naš klub. So je za razpor med pristajali Svobodne Francije in V.chy-ja. Probitalci so napadli vse ulice, bile so demonstracije in govori. Ni bilo pa nikalnih nasilnosti, vsi so prijazni napram Amerikanem, pa nismo bili v nikaki nevarnosti.

Naša zgradba ni mnogo velika, morda drži kakih 100 mož. Ves dan v soboto in nedeljo imamo tukaj velik naval ljudi. Vozaki prihajajo, da bi tu posejvali, pisali ali igrali na viktoriji. Včasih je toliko ljudi, da komaj stojijo, kamoli sedijo, kajti ta prostor je tukaj edini, kamor lahko gredo pod krov — razun šotorov in spalnic.

Danes, pa tudi včeraj sem imela dela čez glavo. Včeraj je pošta prišla, kar pomenja deo z fanti od 9 do 9 — smrtne vesti, poročila o denarju, ki so ga družine prejele, novine o otrocih, porokah in razporokah — sploh nimate pojma, s kolikimi problemi se moram pečati. Jaz poslušam, povem svoje mnenje in, kakor mi je neki fant danes priznal, srečni so, da jim kdo kaj reče. Rekel mi je, da najprej ni mara, da bi mu kdo rekel, kaj seneja pa je po razgovoru priznal, da se je čutil bolje pri duši.

To delo je lepo, kadar se šalite s fanti, težavno pa, kadar pride z doma kakva brzojavka o smrti v družini. Naša naloga je, da jim to povemo. Imela sem včeraj fanta, ki mu je mati umrla. Prišel je noter v tih presledkih, posedaval in jokal, pa vi znate, kakšna sem. Jaz tega ne morem dolgo prestati, pa sem začela sama jokati. Zares kruto je za nje dobivati take novice. Skušajo, da se možko držijo z drugimi fanti, ali — Lahko razumem, zakaj Rdeči Križ pošilja ven dekleta, pa dasi je za-me skoraj enako hudo kakor za nje, vsaj to mi daje občutek, da lahko pomagam "razbremeniti" njihovo dušo. Potrebujemo več žensk v vojski, da le poslušajo fante, ko izvajajo svojo tugo, ako za nič drugega.

Da bi videli mojo sobo, kot je sedaj, bi mislili, da je kaksa klet — jajca, kava, sadje vseh vrst, slaščice, biškoti, cigarete (10 kartonov) — kakor jabolko za učiteljico podarjeno od vojske in mornarice. Jajca so tukaj skoraj nekaj nezasišanega, dobila pa sem jih neko.iko tucatov od mornarice. Dala sem napraviti nekaj sladolede s tucatov jih in ga prinesla k fantom v bolnišnici.

Neverjetno, koliko več zvezd je tu na nebu. Zlasti ena, kak planet, ima tak sijaj kot Luna. Ko ljudje govorijo o "tropičnih nočeh", ne pravijo nikalnih bajk. Sedaj vem, kaj mislijo; noči so zares prekrasne. Mesec nad oceanom, gore na treh straneh, ladje zasidrane v luki, milijoni zvezd, gric zelene trave, kjer sedimo ob igranju v ktrali, šum morja ob obali — in to imenujemo vojno? Ta so baje precej vroča tla in nikdar ne vemo, kdaj je kaj izbruhne, do sedaj pa vzlie umivanje krožnikov vse je dobro šlo.

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg našega je ravnanje do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja letno. Da nam prihranite nepotrebnega dela in stroškov, vse prošimo, da skuhate naročnino pravčasno poravnati. Pošljite naročnino naravnost nam ali jo pa plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kolih imenu so tiskana s debelimi črkami, ker so opazni čeni obiskati tui druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov nastajnih. Zastopnik bo vam izročil

- DALLAS, TEXAS:** San Francisco, Jacob Lashley
 - COLORADO:** Girard, Anton Nagode; Loralis, Louis Balant, John Kumbel; Youngstown, Anton Kibalič
 - INDIANA:** Indianapolis: Fr. Markich
 - ILLINOIS:** Chicago, J. Berša; Chicago, J. Fabian (Chicago, Ocaso in Illinois); Joliet, Jennie Hamblin; La Salle, J. Spelich; Mascoutah, Martin Dolevic; North Chicago in Waukegan, Mosa Waukeg
 - MARYLAND:** Kitzmiller, Fr. Vodopivec
 - MICHIGAN:** Detroit, L. Flešhar
 - MINNESOTA:** Chisholm, J. Lukanich; Lily, Jos. J. Peschel; Eveleth, Louis Goude; Gilbert, Louis Vesnel; Hibbing, John Povša
 - MONTANA:** Roundup, M. M. Pahian; Wathee, I. Chizapa
 - NEBRASKA:** Omaha, P. Broderick
 - NEW YORK:** Brooklyn, Anthony Svet; Gowanda, Karl Struška; Little Falls, Frank Masel; Worcester, Peter Rada
 - OHIO:** Barbours, Frank Tvech
 - CLEVELAND:** Anton Bobek, Omas Kar Hagar, Jacob Rosnik; Girard, Anton Nagode; Loralis, Louis Balant, John Kumbel; Youngstown, Anton Kibalič
 - OREGON:** Oregon City, J. Koblar
 - PENNSYLVANIA:** Bensmer, John Jovanik; Conemaugh, J. Brezavec; Coverdale in okolica, Jos. Peterzel; Export, Louis Šupantič; Farrell, Jerry Okorn; Forest City, Math Kumbel; Fr. Blodnarik; Greensburg, Frank Novak; Homer City, Fr. Ferenčak
 - IMPERIAL, Vence Palcich; Johnstown, John Polanec**
 - KRANA, Ant. Tuhaj; Loserne, Frank Balloch; Midway, Jona Žust; Pittsburgh in okolica, Philip Frega; Steelton, A. Hren; Turtle Creek, Fr. Škalfiter; West Newton, J. Vrh Jovan**
 - WISCONSIN:** Milwaukee, West Alla, Fr. Šušter; Sheboygan, Joseph Kumbel
 - WYOMING:** Rock Springs, Louis Tuhaj; Diamondville, Jos. Rolica
- Vsak zastopnik izda potrdilo za vsi št. listov, ki so prejeli. Zastopnika topi pripravljamo.

Note za PIANO ali HARMONIKO ali KLAVIR

BREEZES OF SPRING
TIME OF BLOSSOM (Ovočni čas)
SLOVENSKI FANTJE
VSE BOM PRODALA

VO JEZERU
OHIO VALLEY
SYLVIA POLKA
TAM NA VRHNI GREDI
MARIBOR WALTZ
SPAVAJ MILKA MOJA
ORPHAN WALTZ
DEKLE NA VRTU
OJ MARIČKA, PEGLAJ
BARČICA
MLADI KAPETANE
GOREMO NA STAJERSKO
STAJERIS
HAPPY POLKA
ČE NA TUJEM

35 centov komad
3 za \$1.

MOJA DEKLJE JE ŠE MLADA
Po 35c komad

Naročite pri
KNJIGARNI
SLOVENIC PUBLISHING CO
218 West 18th St., New York

BERWICK HAT CO.
54 West 39th Street
(15th floor)
NEW YORK CITY
1-11, 12, 13.

DRŽAVLJANSKI PRIROČNIK

Izšla je nova knjižica ki daje poljudna navodila, kako postati ameriški državljan.

Poleg vprašanj, ki jih navadno sodniki stavijo pri izpitu za državljanstvo, vsebuje knjižica še v II. delu nekaj važnih letnih in zgodovine Zedinjenih držav, v III. delu pod naslovom Razno, pa Proglas neodvisnosti, Ustava Zedinjenih držav, Lincolnov govor v Gettysburgu, Predsednik Zedinjenih držav in Poedine države.

Cena knjižice je samo 50 centov. in so dobri pri: SLOVENIC PUBLISHING CO. 218 West 18th St., New York

PEVSKIM ZBOROM

POSEBNO PRIPOROČAMO NASLEDNJE MUZIČNE KALJE.

- SLOVENSKE PESMI
Zbirka 9 narodnih pesmi izdala Glasbeni Matice v Clevelandu. Cena — \$1.50
- Karl Adamič — 16 JUGOSLOVANSKIH NARODNIH PESMI za moški zbor 50
- WEST NARODNIH PESMI za moški zbor 50
- SLOVENSKE PESMI za moški zbor 50

IZ STARE ZALOGE pa imamo še naslednje pesmi, katerim smo znižali cene:

- Ameriška slovenska lira, (Hojmar) 50
- Oriovske himne (Vodopivec) 50
- Slovenski skladri, 22 mešanih in moških zborov (Karl Adamič) 50
- Trije mešani zbori (Glasbeni Matice) 50
- V pepelnici noči, kantata za solo, zbor in orkester, (Škalfiter) 50
- Mladini, pesmi za mladino s klavirjem (E. Adamič) 50
- Dve pesmi, (Prelovec) za moški zbor in solo 50
- Naši himni, dvoeglano 50
- Geralt odmoči, (Laharar), II. zvezek, moški zbori 50

Moški zbori

- OSKAR DEV:
Barčica; Oj, moj social, je šov; Kam mi, fantje, drev v vas poldemo 50
- OSKAR DEV:
Srečno, ljuba moja; Ko ptičica na tuje gre; Sodci; Moj očka me konjčka dva; Dobyt sem plamence; Slovo; Je vplnila luč 50
- EMIL ADAMIČ:
Modra devojka (balziranjska) 50
Vso noč pri potoci 50
Jurjeva 50
Bodi mleka domo; Kaj drugega ni zdravila 50
- VASILU MIRK in A. GROBMING:
Vetrč; Po gradini 50

KNJIGARNA SLOVENIC PUBLISHING CO. 218 West 18th Street, New York, N.Y.

Islandski ribič

ROMAN — Spisal PIERRE LOTL

46

Bo-li res odhajal tudi v prihodnje? Upala je pač, da ga bo znala pridržati doma, toda sedaj se mu ni upala o tem govoriti... In vendar, Jan jo je zelo ljubil; ta ljubezen je bila vsa drugačna nego do prejšnjih njegovih ljubic; bila je tako globoka in vedno sveža, da so se mu zdeli isti poljubi in isti objemi vedno nekaj novega. In vsako noč je naraščala slast njune ljubezni, in ko je prišlo jutro, ništa bila nikdar nasičena.

Kar jej je na njem najbolj ugajalo, je bilo to, da je bil tako mehak in otroški, tisti Jan, ki je včasih tako silno preziral dekleta, ki so bila zaljubljena vanj. Ž njo pa je bil vedno ljubezljiv, kar se je zdelo na njem čisto naravno, in obojevala je tisti dobri smehljaj, ki mu je zaigral krog ust vselej, kadar sta se spogledala. Ti priprosti ljudje poznajo neko posebno prirojeno spoštovanje do "soproge", globok prepad loči to od ljubezni, ki je samo stvar zabave in ki se jej z zaničljivim nasmehom viže nazaj v obraz poljube pretekle noči. Marjetica je bila njegova "soproga", in po dnevu se ni več spominjal njenega ljubkovanja, tako malo važno mu je bilo to, tako trdno sta bila združena za celo življenje.

Bala se je za svojo mlado srečo, zelo bala; zdelo se jej je, da je prišla preveč nepričakovano, da izgine kakor sanje...

Pred vsem, bo-li ta ljubezen pri Janu trajna? ... Včasih so je spomnila njegovih ljubic, njegove naglosti, njegovih doživljanj, in takrat se je vstrašila: bo-li vedno hranil zanjo to globoko nežnost, to sladko spoštovanje? ...

V resnici, šest dni zakona za tako ljubezen, kakršna je bila njuna, to ni bilo nič; nič, samo majhno predplačilo za življenje, ki bo morda še tako dolgo! Toliko da sta se videla, da sta govorila, da sta spoznala, da živita drug drugemu. In vse svoje načrte o skupnem življenju in tihih srečjih sta morala odložiti do tedaj, ko se povrne ...

O, prihodnja leta mu mora za vsako ceno zabraniti, da ne pojde na Island! ... Toda kako to doseči? In s čim se bosta potem živila, ker sta bila oba tako malo premožna? ... In potem, Jan je tako ljubil svoje morje ...

Toda skušala bo vkljub vsemu, da ga pridržati doma; v to porabi vso svojo voljo, ves svoj razum in vse svoje srce. Biti žena islandskega ribiča, gledati vsako leto z žalostjo, kako se bliža pomlad, preživeti v strahu vsako poletje, — ne, sedaj, ko ga je ljubila bolj nego si je mogla kdaj misliti, jo je obhajala prevelika bojazan, če se je zmisli na ta dolga leta negotove bodočnosti. ...

Imela sta en sam ponudben dan, jeden sam.

Bilo je na dan pred odhodom, na ladji je bilo že vse v redu, in Jan je ostal ves dan ž njo. Sprehajala sta se po potih, roko v roki, tesno drug ob drugem, kakor zaljubljenca, ter si pripovedovala tisoč stvari. Dobri ljudje so se smehljaje ozirali za njima:

— To je Marjetica in veliki Jan iz Pors-Evena ... Novo poročen parček!

Resnična pomlad ta poslednji dan! Skoro čudno je bilo videti, kako je hipoma nastala velika tišina, in niti madeža ni bilo več na nebu, kjer so se poprej vedno podlihi gosti oblaki. Od nobene strani ni bilo čutiti vetra. Morje je bilo zelo mirno; povsod je imelo isto blede-modro barvo, in niti genilo se ni. Solnce je bleščalo v mogočnem, svetlem sijaju, in bretonska zemlja je bila polna toplih žarkov. V zraku je vladala prijetna toplota, ki je spominjala na poletje, in človek bi bil rekel, da mora to vedno tako ostati; da ne bo nikdar več temnih, viharov dni. Predgorja in zalivi, nad katerimi se niso več podile sence temnih oblakov, so iztezali svoje velike obrise na toplo soleno luč; zdelo se je, da tudi oni počivajo v tej splošni, brezkončni tišini ... Kakor da hoče vse to osladiti in podaljšati v brezkončnost praznik njune ljubezni; — in že je bilo videti zgodnje evetlice, primavere so rastle ob jarkih, in vijolice, še blede in brez vonja.

Včasih ga je Marjetica vprašala:

— Kako dolgo me boš ljubil, Jan?

Tedaj jej je pogledal s svojimi dobrimi, odkritosrčnimi očmi v obraz ter začuden odgovoril:

— Ali vedno, Marjetica. ...

In ta odgovor je bil vrjeten in prepričevalen, — kajti glasil se je tako priprosto.

Naslonila se je na njegovo roko. Vse njene želje so se izpolnile, in vsa srečna se je oklepala svojega Jana. Ali hipoma se je zopet demislila prihodnjega dne: — odleti jej Jan kakor one velike morske ptice ... Jutri bo že daleč na širnem morju! ... In za sedaj je bilo prepozno, ničesar ni mogla storiti, da bi ga pridržala. ...

S teh skalnatih potij, po katerih sta se sprehajala, je bilo videti vse tja po obrežnih tleh, ki so bila brez drevja, porasla z nizkim bodrnjem in posejana s kamenjem. Ribiške hišice so stale tupatam, naslonjene na skale, s svojimi starimi granitnimi zidovi in visokimi slamnatimi strehami, ki je poganjalo po njih novo zeleno mahovje. In tam v skrajnih daljavah se je svetilo morje kakor prosojna prikazen ter širilo svoj brezkončni, večni krog, kakor bi hotelo vse objeti.

Pripovedovala mu je čudovite stvari o Parizu, kjer je nekoč živela; toda nič se ni zanimal za to, nič mu ni bilo kaj všeč.

— Tako daleč od obale, je dejal, in toliko dežela, toliko dežela ... to mora biti nezdavno. Toliko hiš in toliko ljudij ... V teh mestih morajo vladati zle bolezni; ne, jaz bi ne hotel živeti tu, jaz ne.

In smehljala se je ter se čudila, kakšen otrok je ta velik fant.

(Nadaljevanje prihodnjic.)

Iz Slovenije

Ljubljansko "Jutro" je prineslo pred nedavnim časom navodila za pošiljanje zavojev, namenjenih ujetnikom v koncentracijskih taboriščih.

POŠILJANJE OBLEK CIVILNIM INTERNIRANCIEM

Ustanovljeni bodo posebni uradi v Ljubljani, Novem mestu, Kočevju, Črnomlju, na Grosupljem in v Logatcu ...

Ljubljana, 21. oktobra. — Visoki komisariat sporoča, da so na pobudo pristojnih poveljstev posadke v teku priprave za ustanovitev vojaških uradov v občinah Ljubljana, Novo mesto, Kočevje, Črnomelj, Grosuplje in Logatec, za pošiljanje civilnim internirancem s strani njihovih svojcev paketov z obleko, to je paketov, ki bodo lahko vsebovali samo oblačila (obleke, površnike, majice, srajce, spodnje hlače, nogavice, čevlje, itd.) z absolutno izključitvijo živil, knjig, časopisov, dokumentov, pisem, cigaret in drugih stvari.

Oprema paketov mora biti takšna, da jamči za dobro ohranitev vsebine za čas, dokler bodo paketi v uradu in na vozniji. Zaradi tega ne bodo sprejeti paketi, ki ne bodo dovolj solidni in trpežni.

Odpošiljatelj bo moral priložiti paketom sledeče navedbe:

Generalije in odpošiljateljstvo bivališče.

Generalije naslovljenca ter

koncentracijsko taborišče, v katerem se nahaja.

Bruto teža paketa s seznamom vsebine.

V paketu mora biti listek, na katerem smejo biti le omenjene navedbe.

O vsakem paketu, ki bo predložen in sprejet, bo pošiljatelj obveščen.

Paketi morajo biti predloženi uradu odprti in bodo zaprti v odpošiljateljevi prisotnosti.

Odpošiljateljni urad v Ljubljani ima svoje prostore na Miklošičevi cesti št. 22 A in posluje v naslednjih uradnih urah: od 8:30 do 11 in od 16. do 18.30 (ob nedeljah ne uraduje).

Razdeljevanje racioniranih živil za November

Prehranjevalni zavod Visokega komisariata v Ljubljani sporoča, da bodo prejeli potrošniki v novembru na vsako živilsko nakaznico 1.50 kg testenin, 0.50 kg riža, 0.20 kg surovega masla in 2 del. olja. Vse ostale količine živil ostanejo neizpremenjene.

(J. I. C., New York.)

Ko smo šli

V MORJE BRIDKOSTI

se imenuje knjiga, ki je prav kar izšla. — Spisal Rev. K. Zakrajšek po tem, kar je sam videl in skusil doma. — Knjiga ima 207 strani in je vezana v platno. Stane \$2.50. — Naroča se pri pisatelju:

Rev. K. Zakrajšek
302 East 72nd Street
New York, N. Y.

Knjiga "Ko smo šli v morje bridkosti" pripoveduje, kako je Hitler nastavljal "limance in zanjke" in pripravljaj "strup" za Jugoslovane in njihovo državo že dolgo prej kot jo je napadel. Z napadom je odprl zatvornice, skozi katere se je pričelo razliviati "morje bridkosti" na Slovenijo in ostalo Jugoslavijo. Kakor strašni "lntverni" so Nemci, Italijani in Madžar planili na naše ljudi in njihovo zemljo.

Na ovitku knjige je slika v barvah, ki jasno izraža strahote, ki so prišle na naš slovenski narod.

Prepričan sem, da sem svojim ameriškim rojakom zelo ustregel s tem, da sem to popisal, kako je do vsega tega prišlo in kako se je godilo. Kjer po Ameriki sem o tem predaval, so mi bili poslušalci hvaležni za ta pojasnila. Ta knjiga pa omogočuje, da bodo ta pojasnila prišla v vse naselbine.

Vsak naročnik njige dobi tudi ZEMLJEVID SLOVENIJE, na katerem je zaznamovana in pojasnjena meja med Nemci in Italijani. Zemljevid bo gotovo veliko pripomogel k lažjemu razumevanju preteklih, sedanjih in bodočih dogodkov v Sloveniji.

Naročite knjigo "KO SMO ŠLI V MORJE BRIDKOSTI" takoj, ker je število knjig omejeno. Naroča se pri pisatelju na zgoraj navedenem naslovu. Prvih sto izisov knjige je avtografiranih, to je, pisatelj jih je lastnoročno podpisal. Kdor torej želi knjigo s pisateljevim podpisom, naj še posebno hiti z naročilom. Adv.

PODTALNI PREGLED RAZMER V NEMČIJI

Washington. — Overseas News Agency poroča, da tisti Nemci, ki tvegajo svoje življenje s tem, da poslušajo tuje radijske programe, so ob Novem letu lahko slišali splošen pregled podtalnih aktivnosti v nacijski Nemčiji in pa poročilo o razmerah v Nemčiji tekom leta 1942. Podtalni radio je zaključil s svarilom, naj bo Nemčija letos pripravljena na revolucijo in obenem je bilo podano geslo za tekoče leto, ki je: "V letu 1943 bomo uničili Hitlerja!"

Program je bil podan dvakrat, to pa zato, ker, kakor je pojasnil govornik, se prvega poročila in pregleda razmer ni prav dobro čulo v Wuerttembergu in v nekaterih delih Šlezije. Oddaja je povzela Federalna Inteligenčna služba za tuje radio-oddaje.

Radijska oddaja je bila podana po "Nemški delavski postaji."

Pregled je vključeval poročilo o uspešnosti delavskega zavlačevanja produkcije s počasnim delom, dalje je bilo navedeno, da je bilo tekom leta 1942 ubitih več kot 90 visokih častnikov elitne garde, ter lokalne policije.

Število podtalnih delavcev se je posmerilo in navedeno so bile posamezne sabotažne akcije v več kot 250 vojnih tovarnah, v prometu in administraciji.

Tajna oddaja je trdila, da je bila najuspešnejša šepatajoča kampanja proti nacijem, ter da je imelo najboljši efekt geslo, katero je bilo v preteklem letu razširjeno po vsej Nemčiji in ki se glasi: "Obrnite se okrog s svojimi puškami, sovražnik stoji za vašim hrbtom."

V pregledu je bilo rečeno, da je nacijska stranka utrpela precejšnje nazadovanje tekom lanskega leta, ter da se število gestapovskih pomagačev čedalje bolj manjša.

Dalje je bilo rečeno, da kaže vsa nemška javnost bolj in bolj odprto, da je proti nacijem in v potrdilo tega je bilo navedenih nekaj slučajev odprtoga

NOVA IZDAJA Dobri Atlas je nujno potreben

... in ravno v HAMMONDOVEM NOVEM Svetovnem Atlasu

NAJDETE ZEMLJEVIDE, KI SO TAKO POTREBNI, DA MORETE SLEDITI DANAŠNJIM POROČILOM

Zbirka nanovo in lepo tiskanih zemljevidov v 7 barvah, kaže svet, kakoršen je danes in vam pomaga razumeti zgodovinsko važno delovanje diktatorskih in demokratskih vlad.

NEKAJ POSEBNIH VAZNOSTI

Sestav sveta—abecedni seznam dežel, provinc—navaja površino, prebivalstvo, glavna mesta in kraj na zemljevidu.

Seznam mest in trgov—navaja ime kraja, okraj, in državo, prebivalstvo in kraj na zemljevidu.

Zastave vođilnih držav—v polnih barvah, vsaга skrajaj 56; cela vrsta narodnih barv.

ILUSTRACIJE—45 skrbno izbranih resničnih fotografij iz vseh krajev sveta.

NOVO LJUDSKO ŠTETJE—Uradne številke glavnih mest in trgov v Združenih državah in kaže primerjavo s starim štetjem.

Svet pripada ljudem, katerih radovednost nima obzorja
Ta atlas, ki sam sebe popravlja, ima namen rešiti marsikatera naspotujoča si vprašanja, ki nastanejo v rasnih razgovorih. Strani so skladišče svetovnega znanja in podajajo razsežnost zemlje, prvine sončnega sestava, pokrajine in globoko oceano in jezer, dolgot najdaljših rek in prekopov, površino poglavitnih otokov in visokost svetovnih gora. Tu so odgovori na mnoga današnja vprašanja.

Naročite pri:
Slovenic Publishing Company
216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

SEDAJ
40 centov
PO POŠTI
V URADU — 35 CENTOV
48 VELIKIH STRANI

Delavki, ki so sodelovali pri teh odporih, so se protivili čezurnemu in nočnemu delu, ter so skupno nastopili proti tovarniškemu policajem in fašističnim delovodjem.

Molitveniki

v kratki vezavi importirane iz starega kraja...

Slovenski molitveniki:	NEBESA NAŠ DOM—(št. 415)
3 1/2 x 4 1/2 inčev—384 strani
Cena 75c
KVIŠKU SRCE—(št. 355)
2 1/2 x 3 1/2 inčev—224 strani
v belem celofidu
Cena 75 centov	(Ker se nam je posrečilo dobiti te molitvenike po zelo niski ceni, jih tudi moremo prodajati po čisti označeni ceni. Zaloga pa ni posebnega velika, zato jih naročite čimprej, da vam bomo mogli s njimi postreči.)
KVIŠKU SRCE—št. 415
2 1/2 x 3 1/2 inčev—224 strani
Cena 75 centov	
RAJSKI GLASOVI—(št. 405)
2 1/2 x 4 1/2 inčev—235 strani
vstavljeni Sv. Krišev Pot
Cena \$1.50	
RAJSKI GLASOVI—št. 415
2 1/2 x 4 inčev—235 strani
vstavljeni Sv. Krišev Pot
Cena \$1.50	
NEBESA NAŠ DOM—(št. 415)
3 1/2 x 4 1/2 inčev—384 inčev
Cena 75c	

Slovenic Publishing Company
216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

ZNIZANA CENA za koračnico

SOLDIERS ON PARADE

Ker želi, da se čim bolj razširi za

PIANO HARMONIKO prirjem
koračnica

"MLADI VOJAKI"

Je Mr. Jerry W. Koprivšek uredil s založnikom, da rojaki lahko dobe skladbo po znižani ceni, to je

Sedaj 35c
Dva komada za 70 centov.

Naročite lahko tudi pri:
Slovenic Publishing Co.
216 West 18th St., New York